

Cambridge University Press

978-0-521-38495-7 - Serbocroatian-English Dictionary: Third Edition

Morton Benson with the Collaboration of Biljana Šljivić-Šimšić

Frontmatter

[More information](#)

SERBOCROATIAN-ENGLISH DICTIONARY

MORTON BENSON
WITH THE COLLABORATION
OF
BILJANA ŠLJIVIĆ-ŠIMŠIĆ

THIRD EDITION

CAMBRIDGE
UNIVERSITY PRESS

Cambridge University Press

978-0-521-38495-7 - Serbocroatian-English Dictionary: Third Edition

Morton Benson with the Collaboration of Biljana Šljivić-Šimšić

Frontmatter

[More information](#)

SRPSKOHRVATSKO-ENGLISKI REČNIK

MORTON BENSON
UZ SARADNJU
BILJANE ŠLJIVIĆ-ŠIMŠIĆ

TREĆE IZDANJE

CAMBRIDGE
UNIVERSITY PRESS

Cambridge University Press
 978-0-521-38495-7 - Serbocroatian-English Dictionary: Third Edition
 Morton Benson with the Collaboration of Biljana Šljivić-Šimšić
 Frontmatter
[More information](#)

CAMBRIDGE UNIVERSITY PRESS

Cambridge, New York, Melbourne, Madrid, Cape Town,
 Singapore, São Paulo, Delhi, Mexico City

Cambridge University Press
 32 Avenue of the Americas, New York, NY 10013-2473, USA
www.cambridge.org
 Information on this title: www.cambridge.org/9780521384957

© Cambridge University Press 1994

This publication is in copyright. Subject to statutory exception
 and to the provisions of relevant collective licensing agreements,
 no reproduction of any part may take place without the written
 permission of Cambridge University Press.

First published 1994
 12th printing 2012

A catalog record for this publication is available from the British Library.

Library of Congress Cataloging in Publication Data

Benson, Morton
 Serbocroatian-English dictionary / Morton Benson:
 with the collaboration of Biljana Šljivić-Šimšić. – 3rd ed.
 p. cm.
 Includes bibliographical references (p.).
 ISBN 0-521-38495-8
 1. Serbo-Croatian language – Dictionaries – English.
 I. Šljivić-Šimšić, Biljana, 1933– II. Title.
 PG1376.B4 1990
 491.8'2321–dc20 90-1674
 CIP

ISBN 978-0-521-38495-7 Hardback

Cambridge University Press has no responsibility for the persistence or accuracy of URLs for
 external or third-party Internet Web sites referred to in this publication and does not guarantee that
 any content on such Web sites is, or will remain, accurate or appropriate.

Cambridge University Press

978-0-521-38495-7 - Serbocroatian-English Dictionary: Third Edition

Morton Benson with the Collaboration of Biljana Šljivić-Šimšić

Frontmatter

[More information](#)

SADRŽAJ

TABLE OF CONTENTS

PREDGOVOR	XIV
PREDGOVOR DRUGOM, PRERAĐENOM IZDANJU	XVIII
PREDGOVOR TREĆEM IZDANJU	XX
UVOD	XXII
OPŠTI DEO	
1. Obim <i>Rečnika</i>	XXII
2. Obeležavanje akcenata	XXII
2.1. Tradicionalna četiri akcenta	XXII
2.2. Dugi nenaglašeni slogovi	XXII
2.3. Enklitički i proklitički oblici	XXIV
2.4. Dubletni akcenti	XXIV
3. Književne varijante	XXIV
3.1. Ekavski i ijekavski	XXIV
3.2. Leksičke razlike	XXVI
3.3. Ostale razlike	XXVI
4. Uticaj sonanta <i>j</i> na prethodne suglasnike	XXVIII
5. Poslovice i idiomatski izrazi	XXVIII
OBRADA ODREDNICA	
6. Prethodna obaveštenja	XXVIII
7. Imenice	XXX
7.1. Rod	XXX
7.2. Imenice koje označavaju imena zemalja	XXXII
7.3. Akcentuacija	XXXII
7.3.1. Opšti deo	XXXII
7.3.2. Genitiv množine	XXXII
7.3.3. Vokativ	XXXIV

PREFACE	XV
PREFACE, SECOND EDITION, REVISED	XIX
PREFACE, THIRD EDITION	XXI
INTRODUCTION	XXIII
GENERAL	
1. Scope of the <i>Dictionary</i>	XXIII
2. Marking of Accents	XXIII
2.1. The Traditional Four Accents	XXIII
2.2. Long Unstressed Syllables	XXIII
2.3. Enclitic and Proclitic Forms	XXV
2.4. Variant Stresses	XXV
3. Literary Variants	XXV
3.1. Ekavian and Jekavian	XXV
3.2. Lexical Variants	XXVII
3.3. Miscellaneous Differences	XXVII
4. Effect of <i>j</i> on Preceding Consonants	XXIX
5. Proverbial and Idiomatic Expressions	XXIX
TREATMENT OF ENTRIES	
6. Preliminary Information	XXIX
7. Nouns	XXXI
7.1. Gender	XXXI
7.2. Nouns Denoting a Country	XXXIII
7.3. Accentuation	XXXIII
7.3.1. General	XXXIII
7.3.2. Genitive Plural	XXXIII
7.3.3. Vocative	XXXV

VIII

7.4.	Imenice muškog roda (na suglasnik)	XXXIV
7.4.1.	Suglasničke alternacije	XXXIV
7.4.2.	Akcenat	XXXIV
7.4.3.	Vokativ	XXXVI
7.5.	Imenice srednjeg roda	XXXVI
7.5.1.	Genitiv množine	XXXVI
7.5.2.	Akcenat	XXXVI
7.5.3.	Glagolske imenice	XXXVI
7.6.	Imenice ženskog roda na -a	XXXVIII
7.6.1.	Suglasničke alternacije	XXXVIII
7.6.2.	Genitiv množine	XXXVIII
7.6.3.	Akcenat	XXXVIII
7.6.4.	Izvedene imenice ženskog roda	XXXVIII
7.7.	Imenice ženskog roda na suglasnik	XXXVIII
7.7.1.	Suglasničke alternacije	XXXVIII
7.7.2.	Akcenat	XXXVIII
7.7.3.	Imenice izvedene od prideva	XL
8.	Pridevi	XL
8.1.	Opšte napomene	XL
8.2.	Nepostojano -a u sufiksima	XL
8.3.	Oblici komparativa	XL
8.4.	Izvedeni pridevi	XL
9.	Prilozi	XLII
9.1.	Prilozi dati kao zasebne odrednice	XLII
9.2.	Prilozi koji su postali od prideva	XLII
9.2.1.	Prilozi na -o	XLII
9.2.2.	Prilozi na -ski	XLII
9.3.	Oblici komparativa	XLII
10.	Zamenice	XLII
11.	Brojevi	XLIV
12.	Prilozi	XLIV
13.	Glagoli	XLIV
13.1.	Dati oblici	XLIV
13.2.	Glagolski vid	XLIV
13.2.1.	Dvovidski glagoli	XLIV

IX

7.4	Masculine Nouns (in a consonant)	XXXV
7.4.1.	Consonant Alternations	XXXV
7.4.2.	Accentuation	XXXV
7.4.3.	Vocative	XXXVII
7.5.	Neuter Nouns	XXXVII
7.5.1.	Genitive Plural	XXXVII
7.5.2.	Accentuation	XXXVII
7.5.3.	Deverbatives	XXXVII
7.6.	Feminines in <i>-a</i>	XXXIX
7.6.1.	Consonant Alternations	XXXIX
7.6.2.	Genitive Plural	XXXIX
7.6.3.	Accentuation	XXXIX
7.6.4.	Suffixed Designations of Females	XXXIX
7.7.	Feminines in a Consonant	XXXIX
7.7.1.	Consonant Alternations	XXXIX
7.7.2.	Accentuation	XXXIX
7.7.3.	Nouns Derived from Adjectives	XLI
8.	Adjectives	XLI
8.1.	General	XLI
8.2.	Dropping of the <i>-a</i> in Suffixes	XLI
8.3.	Comparative Forms	XLI
8.4.	Derived Adjectives	XLI
9.	Adverbs	XLIII
9.1.	Adverbs Listed as Separate Entries	XLIII
9.2.	Adverbs Derived from Adjectives	XLIII
9.2.1.	Adverbs in <i>-o</i>	XLIII
9.2.2.	Adverbs in <i>-ski</i>	XLIII
9.3.	Comparative Forms	XLIII
10.	Pronouns	XLIII
11.	Numerals	XLV
12.	Prepositions	XLV
13.	Verbs	XLV
13.1.	Forms Given	XLV
13.2.	Aspect	XLV
13.2.1.	Bi-aspectual Verbs	XLV

X

13.2.1.1.	Opšte napomene	XLVI
13.2.1.2.	Glagoli sa nastavcima <i>-irati, -ovati, -isati</i>	XLVI
13.2.2.	Nesvršeni glagoli stvoreni sufixima	XLVI
13.2.3.	Svršeni glagoli stvoreni prefiksacijom	XLVI
13.2.4.	Definicija vidskih parnjaka	XLVI
13.3.	Povratni glagoli	XLVIII
13.4.	Akcent i konjugacija	XLVIII
13.4.1.	Tip R	XLVIII
13.4.1.1.	Tip R1	XLVIII
13.4.2.	Tip A	L
13.4.2.1.	Tip A1	L
13.4.3.	Tip B	L
13.4.3.1.	Tip B1	L
13.4.4.	Tip C	L
13.4.4.1.	Tip C1	LII
13.4.5.	Tip D	LII
13.4.6.	Tip F	LII
13.4.6.1.	Tip F1	LII
13.4.7.	Tip G	LII
13.4.7.1.	Tip G1	LII
13.4.8.	Tip H	LII
13.4.8.1.	Tip H1	LII
13.4.9.	Tip J	LIV
13.4.9.1.	Tip J1	LIV
13.4.10.	Tip L	LIV
13.4.10.1.	Tip L1	LIV
13.4.10.2.	Tip LR	LIV
13.4.11.	Dubleti u prvom i drugom licu množine	LIV
13.5.	Prelazni i neprelazni glagoli	LIV
BIBLIOGRAFIJA		LVI
SKRAĆENICE		LXII
REČNIK		1
DODATAK		771

XI

13.2.1.1.	General	XLV
13.2.1.2.	Verbs with the Suffixes <i>-irati</i> , <i>-ovati</i> , <i>-isati</i>	XLVII
13.2.2.	Imperfectives Formed by Suffixation	XLVII
13.2.3.	Perfectives Formed by Prefixation	XLVII
13.2.4.	Definitions of Aspectual Partners	XLVII
13.3.	Reflexives	XLIX
13.4.	Accentuation and Conjugation	XLIX
13.4.1.	Type R	XLIX
13.4.1.1.	Type R1	XLIX
13.4.2.	Type A	LI
13.4.2.1.	Type A1	LI
13.4.3.	Type B	LI
13.4.3.1.	Type B1	LI
13.4.4.	Type C	LI
13.4.4.1.	Type C1	LIII
13.4.5.	Type D	LIII
13.4.6.	Type F	LIII
13.4.6.1.	Type F1	LIII
13.4.7.	Type G	LIII
13.4.7.1.	Type G1	LIII
13.4.8.	Type H	LIII
13.4.8.1.	Type H1	LIII
13.4.9.	Type J	LV
13.4.9.1.	Type J1	LV
13.4.10.	Type L	LV
13.4.10.1.	Type L1	LV
13.4.10.2.	Type LR	LV
13.4.11.	Variants in the First and Second Person Plural	LV
13.5.	Transitive and Intransitive Forms	LV
BIBLIOGRAPHY		LVII
BIBLIOGRAPHY, SECOND EDITION, REVISED		LXI
ABBREVIATIONS USED		LXIII
DICTIONARY		1
APPENDIX		771

Cambridge University Press

978-0-521-38495-7 - Serbocroatian-English Dictionary: Third Edition

Morton Benson with the Collaboration of Biljana Šljivić-Šimšić

Frontmatter

[More information](#)

Cambridge University Press

978-0-521-38495-7 - Serbocroatian-English Dictionary: Third Edition

Morton Benson with the Collaboration of Biljana Šljivić-Šimšić

Frontmatter

[More information](#)

PREDGOVOR

PREFACE

Sastavljaču je, kada je 1960. počeo da predaje srpskohrvatski jezik na Univerzitetu u Pensilvaniji, postalo jasno da postoji akutna potreba za odgovarajućim dvojezičnim rečnikom. Prvi kontakti s jugoslovenskim stručnjacima učinjeni su u leto 1962, kada je autor proveo mesec dana u Beogradu. Bilo je očevidno da će izrada rečnika zahtevati znatnu novčanu potporu. Maja 1964. sastavljač je dobio izvesna novčana sredstva od Komiteta za studentska putovanja i stipendije Univerziteta u Pensilvaniji za preliminarni rad na jeziku jugoslovenske štampe. U jesen 1964. autor se obavestio o mogućnostima finansiranja kod Odseka za obrazovanje SAD, koji je izrazio svoje opšte interesovanje za ovaj projekat. Sastavljač je proveo dvanaest meseci u Jugoslaviji, od jula 1965. do jula 1966, kao korisnik Fulbrajtove stipendije za istraživački rad. Profesor Mihailo Stevanović, direktor Instituta za srpskohrvatski jezik u Beogradu, ljubazno je dopustio sastavljaču da radi u Institutu. Cela je godina bila posvećena skupljanju materijala za planirani rečnik. Skupljane su ove vrste građe:

1. Podaci o neologizmima i o novim značenjima reči, koja nisu zabeležena u postojećim rečnicima.

2. Podaci o imeničkoj deklinaciji i o akcentuaciji. Kada god Pravopis (jedinica 31. u Bibliografiji) nije dao potrebne oblike, ili kada se drugi objavljeni izvori ne slažu među sobom, konsultovani su ovi stručnjaci: profesor Pavle Ivić, s Univerziteta u Novom Sadu; dr Berislav Nikolić, iz Instituta za srpskohrvatski jezik u Beogradu; dr Asim Peco, s Univerziteta u Beogradu.

3. Podaci o glagolskim vidskim parovima. Kada god postojeći izvori nisu pružali potrebne podatke, konsultovana je dr Irena Grickat-Radulović iz Instituta za srpskohrvatski jezik.

Uz to, dr Stjepan Babić, sa Zagrebačkog sveučilišta, konsultovan je u vezi s problemima u opisivanju rečnika modernog srpskohrvatskog jezika.

U jesen 1966. podnet je Odseku za obrazovanje SAD formalni predlog kojim se traži potpora za izradu *Srpskohrvatsko-engleskog rečnika*. Predlog je prihvaćen i ugovor je sklopljen 1. aprila 1967.

Rad na *Rečniku* obavljen je na Univerzitetu u Pensilvaniji, pod sastavljačevim rukovodstvom. Naučni saradnik bila je dr Biljana Šljivić-Šimšić, docent na Odseku za slovenske jezike. Njen doprinos ovome projektu bio je vrlo značajan. Ona je obavila prvu detaljnu obradu svih odrednica, dala mnoge morfološke i akcentatske podatke (naročito kad se postojeći izvori nisu slagali) i navela mnoge primere koji su u upotrebi u beogradskom govoru.

Cambridge University Press

978-0-521-38495-7 - SerboCroatian-English Dictionary: Third Edition

Morton Benson with the Collaboration of Biljana Šljivić-Šimšić

Frontmatter

[More information](#)

The acute need for an adequate bilingual dictionary became clear to the compiler when he began teaching SerboCroatian at the University of Pennsylvania in 1960. Initial contacts with Yugoslav specialists were made in the summer of 1962, when the compiler spent one month in Belgrade. It became obvious that the compilation of a dictionary would require considerable financial support. In May, 1964, the compiler received a grant from the University of Pennsylvania Committee on Travel Grants and Awards for preliminary work on the language of the Yugoslav press. In the fall of 1964, inquiries about support were submitted to the United States Office of Education, which expressed its general interest in the project. The compiler spent twelve months in Yugoslavia from July, 1965 to July, 1966, under a Fulbright-Hays Research Award. Professor Mihailo Stevanović, Director of the SerboCroatian Language Institute in Belgrade, graciously allowed the compiler to work in the Institute. The year was devoted to the gathering of material for the planned dictionary. The following types of material were gathered:

1. Data on neologisms and on new meanings of words, unrecorded in existing dictionaries.

2. Data on noun declension forms and on accentuation. Whenever the *Pravopis* (item 31 of the Bibliography) did not supply the necessary forms, or when the other published sources were not in agreement, the following specialists were consulted: Professor Pavle Ivić, Novi Sad University; Dr. Berislav Nikolić, SerboCroatian Language Institute, Serbian Academy of Sciences and Arts, Belgrade; Dr. Asim Peco, Belgrade University.

3. Data on aspectual pairs of verbs. Whenever existing sources did not supply the necessary data, Dr. Irena Grickat-Radulović of the SerboCroatian Language Institute was consulted.

In addition, Dr. Stjepan Babić of Zagreb University was consulted regarding problems in describing the vocabulary of modern SerboCroatian.

In the fall of 1966, a formal proposal seeking support for the compilation of a *SerboCroatian-English Dictionary* was submitted to the Office of Education. The proposal was accepted, and a contract went into effect on April 1, 1967.

Work on the *Dictionary* was carried out at the University of Pennsylvania, under the compiler's direction. Research Associate was Dr. Biljana Šljivić-Šimšić, Assistant Professor in the Department of Slavic Languages. Her contribution to the project was a major one. She performed the first detailed processing of all entries, provided much morphological and accentual data (especially when existing sources disagreed), and supplied many examples of current Belgrade spoken usage.

Cambridge University Press

978-0-521-38495-7 - Serbocroatian-English Dictionary: Third Edition

Morton Benson with the Collaboration of Biljana Šljivić-Šimšić

Frontmatter

[More information](#)

XVI

Nekoliko američkih stručnjaka dalo je svoje napomene o raznim delovima *Rečnika* u toku izrade. To su: profesor Charles E. Bidwell (Čarls E. Bidvel), s Univerziteta u Pitsburgu; profesor Thomas F. Magner (Tomas F. Magner), sa Državnog univerziteta u Pensilvaniji; profesor Kenneth E. Naylor (Kenet E. Nejlor), sa Državnog univerziteta u Ohaju; profesor Edward Stankiewicz (Edvard Stankjevič), s Univerziteta u Čikagu.

Srpskohrvatski izrazi navedeni u *Rečniku* odražavaju govor obrazovanih Beograđana. Važniji izvori ovih izraza jesu: *Rečnik* Ristića i Kangrge, *Rečnik* Matice srpske, beogradski dnevnik *Politika* i dr Biljana Šljivić-Šimšić.

Morfološki i akcenatski podaci zasnivaju se na *Pravopisu*, na *Rečniku* Matice srpske i na obaveštenjima što su ih dali naučni saradnik i konsultanti.

Botanička i zoološka terminologija uglavnom se zasnivaju na *Rečniku* Ristića i Kangrge (33), Vebsterovom *Third New International Dictionary* (45), *Britanskoj enciklopediji* (10), *Maloj enciklopediji Prosveta* (23) i *Rečniku* Matice srpske (27). Ovi izvori obično daju latinske oznake za botaničke i zoološke termine koje navode.

U definicijama je upotrebljen standardni američki engleski. Engleski pravopis zasniva se na Vebsterovom *Third New International Dictionary*.

Na kraju, autor izražava svoju duboku zahvalnost svima koji su pomagali pri izradi ovog *Rečnika*. Stručni saradnici pomenuti su gore. Mnoge osobe u Jugoslaviji i u Sjedinjenim Državama marljivo su davale informacije. Svi ne mogu biti pomenuti ovde. Veliki broj osoba pomagao je u raznim redakcijskim i sekretarskim poslovima u vezi s izradom *Rečnika*. Ponavljam, nije moguće navesti ih sve ponaosob. Gospođica Lidija Voskresenska, gospođica Mary Monohan (Meri Monohan), gospođa Vera Theodore (Vera Teodor) i gospođica Janice Lebkuecher (Dženis Lebkiher) obavile su naročito važne poslove pa moraju ovde biti pomenute.

Kao što je već naznačeno, Odsek za obrazovanje SAD dao je glavnu novčanu potporu za ceo ovaj projekt. To je omogućilo i sastavljačev boravak u Jugoslaviji tokom 1965. i 1966. i obezbedilo sredstva za samu izradu.

Udruženi komitet slovenskih i istočnoevropskih studija Američkog saveta učenih društava dao je sastavljaču velikodušnu pomoć da bi se obezbedilo štampanje *Rečnika*.

Najzad potrebno je da izrazim duboku zahvalnost svojoj supruzi Evelyn (Evelin). Ona je dobrovoljno provela mnoge časove proveravajući rukopis, naročito engleska objašnjenja. Moje kćerke, Rebecca (Rebeka) i Miriam (Mirijam), obavile su mnoge zametne ali važne poslove.

Razume se, prilikom izrade *Rečnika* promakla je i poneka greška i omaška. Sastavljač će sa dužnom zahvalnošću primiti napomene o greškama koje čitaoci eventualno otkriju.

M. B.
Univerzitet u Pensilvaniji
Filadelfija, Pa.
Avgust 1970.

Cambridge University Press

978-0-521-38495-7 - SerboCroatian-English Dictionary: Third Edition

Morton Benson with the Collaboration of Biljana Šljivić-Šimšić

Frontmatter

[More information](#)

XVII

Several American specialists commented on various parts of the *Dictionary* during its compilation. They are: Professor Charles E. Bidwell, the University of Pittsburgh; Professor Thomas F. Magner, the Pennsylvania State University; Professor Kenneth E. Naylor, the Ohio State University; Professor Edward Stankiewicz, the University of Chicago.

SerboCroatian expressions cited in the *Dictionary* reflect the current usage of educated Belgrade speakers. The major sources of these expressions are: the *Rečnik* of Ristić-Kangrga, the *Rečnik* of Matica srpska, the Belgrade newspaper *Politika*, and Dr. Biljana Šljivić-Šimšić.

Morphological and accentual data are based on the *Pravopis*, on the *Rečnik* of Matica srpska, and on the data supplied by the Research Associate and consultants.

Botanical and zoological terminology is based mainly on the *Rečnik* of Ristić and Kangrga (33), Webster's *Third New International Dictionary* (45), the *Encyclopedia Britannica* (10), the *Mala enciklopedija*, *Prosveta* (23), and the *Rečnik* of Matica srpska (27). These sources usually supply Latin designations for botanical and zoological terms which they cite.

Standard American English is used in the glosses. English spelling is based on Webster's *Third* edition.

In closing, the compiler expresses his deep gratitude to all those who helped in the compilation of the *Dictionary*. The professional collaborators have been mentioned above. Many persons in Yugoslavia and in the United States patiently served as informants. All of them cannot be named here. Numerous persons assisted with the varied editorial and secretarial tasks connected with the compilation of the *Dictionary*. Once again, it is impossible to name them all. Miss Lydia Voskresensky, Miss Mary Monohan, Mrs. Vera Theodore, and Miss Janice Lebkuecher performed particularly important tasks and must be mentioned here.

As already indicated, the United States Office of Education gave essential financial support to the entire project. It provided funds for both the compiler's stay in Yugoslavia in 1965–66 and for the costs of the actual compilation.

The Joint Committee on Slavic and East European Studies of the American Council of Learned Societies made a generous grant to the compiler for the purpose of insuring publication of the *Dictionary*.

Lastly, a word of deep appreciation to my wife, Evelyn, is in order. She voluntarily worked many long hours checking the manuscript, especially the English glosses. My daughters, Rebecca and Miriam performed numerous tedious, but essential tasks.

It is obvious that errors and omissions have occurred in the compilation of the *Dictionary*. The compiler will appreciate receiving comments about errors which readers may discover.

M. B.
University of Pennsylvania
Philadelphia, Pa.
August, 1970

Cambridge University Press

978-0-521-38495-7 - Serbocroatian-English Dictionary: Third Edition

Morton Benson with the Collaboration of Biljana Šljivić-Šimšić

Frontmatter

[More information](#)

PREDGOVOR DRUGOM, PRERAĐENOM IZDANJU

Blagodareći vrlo povoljnom prijemu na koji je naišlo prvo izdanje, priređeno je ovo ispravljeno i dopunjeno izdanje. Napomene i sugestije dobijene od čitalaca i prikazivača uzete su u obzir. Za drugo izdanje upotrebljena je bibliografija popunjena novim izvorima.

Ovo izdanje obraća veću pažnju nego prvo britanskoj varijanti engleskog jezika i zapadnoj varijanti srpskohrvatskog. Najvažniji izvor koji pokazuje razlike između britanskog i američkog engleskog bila je nova Schur-ova knjiga, navedena u bibliografiji. Važan izvor za zapadnu varijantu srpskohrvatskog jezika bio je zagrebački dnevni list Vjesnik.

Još jednom sastavljaču će biti dobrodošle sve napomene i sugestije.

M. B.
Odsek za slovenske jezike
Williams Hall
Univerzitet u Pensilvaniji
Filadelfija, Pensilvanija 19104
Februar 1979.

Cambridge University Press

978-0-521-38495-7 - Serbocroatian-English Dictionary: Third Edition

Morton Benson with the Collaboration of Biljana Šljivić-Šimšić

Frontmatter

[More information](#)

PREFACE, SECOND EDITION, REVISED

In response to the favorable reception given to the first edition, this corrected, expanded version has been prepared. Comments and suggestions received from readers and reviewers have been taken into consideration. The Bibliography for the Second Edition indicates which new sources have been used.

This edition pays more attention to the British variant of English and to the Western variant of SerboCroatian than the first one did. The major source describing differences between British and American English was N. Schur's new book, listed in the bibliography. An important source for the Western variant of SerboCroatian was the Zagreb newspaper *Vjesnik*.

Comments and suggestions will once again be welcomed by the compiler.

M. B.
Department of Slavic Languages
Williams Hall
University of Pennsylvania
Philadelphia, Pennsylvania 19104
February, 1979

Cambridge University Press

978-0-521-38495-7 - Serbocroatian-English Dictionary: Third Edition

Morton Benson with the Collaboration of Biljana Šljivić-Šimšić

Frontmatter

[More information](#)

PREDGOVOR TREĆEM IZDANJU

Pojavljivanje kompjutera, koji postaje sastavni deo svakodnevnog života, praćeno je stvaranjem nove terminologije. Glavna svrha osavremenjivanja ovog **Srpskohrvatsko-engleskog rečnika** bilo je davanje osnovnih računarskih termina.

U pripremi ovog izdanja pomogli su mnogi; sastavljač se svima njima zahvaljuje. Od specijalizovanih priručnika koji su korišćeni za ovo izdanje treba istaći sledeće: Jon Wedge, **Računarski rečnik: vodič za kompjuterski žargon**, Beograd, 1985, i, naročito, Vera Tasić, **Rečnik računarskih termina: englesko-srpskohrvatski**, Beograd, 1986.

I ovog puta sastavljaču će biti dobrodošle sve napomene i sugestije.

M. B.
Odsek za slovenske jezike
Univerzitet u Pensilvaniji
Filadelfija, Pensilvanija 19104
Februar, 1990.

Cambridge University Press

978-0-521-38495-7 - Serbocroatian-English Dictionary: Third Edition

Morton Benson with the Collaboration of Biljana Šljivić-Šimšić

Frontmatter

[More information](#)

PREFACE, THIRD EDITION

The emergence of the computer as an essential component of everyday life has been accompanied by the creation of a new terminology. The major purpose of updating this **SerboCroatian-English Dictionary** was to add basic computer terms.

Many persons helped in the preparation of this edition; the compiler expresses his appreciation to all of them. Of the specialized reference works used for this edition, the following should be mentioned: Jon Wedge, **Računarski rečnik: vodič za kompjuterski žargon**, Belgrade, 1985 and, especially, Vera Tasić, **Rečnik računarskih termina: englesko-srpskohrvatski**, Belgrade, 1986.

Comments and suggestions will be once again welcomed by the compiler.

M. B.
Department of Slavic Languages
University of Pennsylvania
Philadelphia, PA 19104
February, 1990.

UVOD

OPŠTI DEO

1. Obim rečnika

Ovaj *Rečnik* teži da opiše leksiku standardnog savremenog srpskohrvatskog jezika. Pokušano je da se obim *Rečnika* ograniči na vokabular koji se upotrebljava u govoru obrazovanih Jugoslovena i u dnevnoj štampi. Uključeni su važni naučni i tehnički termini. *Rečnik* daje i neke zastarele i pokrajinske reči koje se često javljaju u literaturi. Dato je oko 60.000 reči.

Kao što je nagovešteno u Predgovoru, srpskohrvatski izrazi navedeni u *Rečniku* upotrebljavaju se u Beogradu. U definicijama je upotrebljen američki engleski. Pretpostavlja se da korisnik *Rečnika* zna donekle engleski ili da ima pri ruci kakav priručnik za taj jezik.

2. Obeležavanje akcenata

U *Rečniku* je upotrebljen tradicionalni sistem od četiri akcenta. Akcentovane su odrednice i oblici u njihovoj promeni. Upotrebljavaju se uobičajene oznake za akcente, sem što kratkosilazni akcenat (kad je na prvom slogu) nije uopšte označen. Kratkosilazni akcenat označen je samo kad je potrebno: *samođđbrana*, *paradā jz*, *nūsprostōrija*. (Poslednja reč ima dva naglašena sloga). Tako se može smatrati da reč koja nema oznake akcenta ima kratkosilazni akcenat na svom početnom slogu. (Za enklitike posebno je označena njihova enklitička priroda; vidi 2.3.) Primeri obeležavanja su ovi:

2.1. Tradicionalna četiri akcenta:

- a. dugosilazni: vĕst, zĕc
- b. kratkosilazni: kuća, zet
- c. dugouzlazni: isplātiti, réka
- d. kratkouzlazni: ōstati, udōvica

2.2. Dugi nenaglašeni slogovi

Crtica nad vokalom obeležava dugi nenaglašeni slog: jūnāk, pītānje.

INTRODUCTION

GENERAL

1. Scope of the *Dictionary*

This *Dictionary* seeks to describe the lexicon of standard, contemporary SerboCroatian. An attempt has been made to limit the scope of the *Dictionary* to the vocabulary used in the speech of educated Yugoslavs and in the daily press. Important scientific and technical terms are included. The *Dictionary* gives some obsolete words and regionalisms which occur frequently in literature. Approximately 60,000 words are given.

As indicated in the Preface, SerboCroatian expressions cited in the *Dictionary* represent current Belgrade usage. American English is used in the glosses. It is assumed that the user of the *Dictionary* has some knowledge of SerboCroatian or has accessible a beginner's manual of the language.

2. Marking of Accents

The traditional four-accent system is used in the *Dictionary*. Main entries and their inflectional forms are marked for accent. The customary accent marks are used, except that a short falling accent (when on the first syllable) is not marked at all. The short falling accent is marked only when it is necessary: *samoòdbrana*, *paradàjz*, *nàsprostòrija*. (The latter word has two stressed syllables.) Thus, a word which has no accent mark can be assumed to have a short falling accent on its initial syllable. (Enclitics are marked as such; see 2.3.) Examples of the markings are given in the following.

2.1. The Traditional Four Accents

- a. long falling: *vèst*, *zèc*
- b. short falling: *kuća*, *zet*
- c. long rising: *isplátiti*, *réka*
- d. short rising: *òstati*, *udòvica*

2.2. Long Unstressed Syllables

The macron marks a long unstressed syllable: *jùnāk*, *pítānje*

XXIV

2.3. *Enklitički i proklitički oblici*

Enklitički oblici prikazuju se simbolom *e*. Vidi odrednice **ga II**, **je I**. Predlozi koji se izgovaraju kao proklitike nisu akcentovani. Vidi 12.

2.4. *Dubletni akcenti.*

Kad god je to moguće, dubletni akcenti su pokazani bez ponavljanja cele reči: **dòlina**, **pòdstaći**. U nekim je primerima ponavljanje neophodno: **izíći** i **izíći**.

3. *Književne varijante*

Savremeni standardni srpskohrvatski ima nekoliko varijanti. Dve najvažnije varijante pokazane su ovde kao: istočna (E), čiji je glavni kulturni centar Beograd, i zapadna (W), čiji je glavni kulturni centar Zagreb. Osnovna fonetička razlika između E i W, ekavizam odnosno ijekavizam, opisana je niže u 3.1.; postojanje leksičkih varijacija naznačeno je u 3.2.; raznovrsne fonetske i morfološke razlike navedene su u 3.3.

Mora se istaći da se tačno može odrediti geografska granica samo između ekavizma i ijekavizma. Još više, mnoge pojave koje se, saglasno onome o čemu je reč u odeljcima 3.2. i 3.3., smatraju kao E, javljaju i u nekim ijekavskim krajevima. Na primer, u Sarajevu i Titogradu, koji su prema izgovoru ijekavski, prevlađuje reč *voz*, karakteristična za E. Drugi je primer upotreba u Sarajevu i Titogradu imena meseca karakterističnih za istočnu varijantu *januar*, *februar*, *mart*, itd. — češće nego *siječanj*, *veljača*, *ožujak*. Najzad, treba reći i to da su i narodni govori u jugozapadnoj Srbiji takođe ijekavski a da je i Vuk Karadžić (rođen u zapadnoj Srbiji) bio ijekavac.

Dakle: oznaka W za ijekavski oblik prema 3.1. odnosi se na celu ijekavsku teritoriju; oznaka W za leksičku jedinicu prema 3.2. odnosi se specifično na standardni jezik Zagreba.

3.1. *Ekavski i ijekavski*

Glavna razlika između ova dva govora (istočnog i zapadnog) jeste jedna fonetska crta, naime različiti refleksi prvobitnog slovenskog samoglasnika predstavljenog slovom *jat*. U istočnoj varijanti *jat* je prešlo u *e*, koje je u nekim rečima kratko, a u nekim dugo. Odnos između istočne i zapadne varijante može se ovako sažeto prikazati:

Cambridge University Press

978-0-521-38495-7 - Serbocroatian-English Dictionary: Third Edition

Morton Benson with the Collaboration of Biljana Šljivić-Šimšić

Frontmatter

[More information](#)

XXV

2.3. *Enclitic and Proclitic Forms*

Enclitic forms are denoted by *e*. See the entries **ga II**, **je I**. Prepositions pronounced as proclitics are not marked for accent. See 12.

2.4. *Variant Stresses*

Whenever possible, variant stresses are indicated without repetition of the entry: **dòlina**, **pòdstàći**. In certain instances, repetition is necessary: **izíći** and **izīći**.

3. *Literary Variants*

Modern standard SerboCroatian has several variants. The two major variants are denoted here as Eastern (E), the main cultural center of which is Belgrade, and as Western (W), the main cultural center of which is Zagreb. The chief phonetic contrast between E and W, Ekavian versus Jekavian, is described below in 3.1.; the existence of lexical variations is noted in 3.2; miscellaneous phonetic and morphological differences are listed in 3.3.

It must be emphasized that only the geographical border between Ekavian and Jekavian can be traced precisely. Furthermore, numerous items to be considered as E in accordance with sections 3.2. and 3.3. may occur in certain Jekavian areas. For example, in Sarajevo and Titograd, which are both Jekavian by pronunciation, the E lexical item *voz* predominates. Another example is the use in Sarajevo and Titograd of the E month names *januar*, *februar*, *mart*, etc. rather than *siječanj*, *veljača*, *ožujak*. Finally, it must be added that some local dialects in southwestern Serbia are Jekavian and that Vuk Karadžić, born in western Serbia, spoke Jekavian.

To sum up: the designation W for a Jekavian form per 3.1. refers to the entire Jekavian area; the designation W for a lexical item per 3.2. refers specifically to the standard language of Zagreb.

3.1. *Ekavian and Jekavian*

The chief difference between the two dialects (E and W) is a phonetic feature, namely the differing reflexes of the original Slavic vowel represented by the letter *jat*. In E the *jat* has resulted in *e*, which is short in some words, and long in others. The correspondences between E and W may be summarized as follows.

Cambridge University Press

978-0-521-38495-7 - Serbocroatian-English Dictionary: Third Edition

Morton Benson with the Collaboration of Biljana Šljivić-Šimšić

Frontmatter

[More information](#)

XXVI

	Ist.	Zap.
a.	<i>e vera</i>	<i>je vjera</i>
b.	<i>ě mlěko</i>	<i>ijè mlijèko</i>
c.	<i>ě vĕst</i>	<i>ije vijest</i>
d.	<i>ě korĕn</i>	<i>ije korijen</i>
e. ispred o (koje vodi	<i>e video</i>	<i>i vidio</i>
poreklo od -l) i ispred j	<i>smĕjati se</i>	<i>smijati se</i>

(Treba napomenuti da glagoli koji se u zapadnoj varijanti završavaju na -jeti imaju u glagolskom pridevu radnom -io, -jela. Vidi gorjeti.)
f. vidi 3.3.h.

3.2. *Leksičke varijante*

Postoje izvesne lako uočljive leksičke razlike između istočne i zapadne varijante. Na njih je ukazano u *Rečniku*. Vidi, na primer, odrednice **voz**, **kazalište**, **prosinac**.

3.3. *Ostale razlike*

Neke razlike nisu tako dosledne ili definitivne. Zato odgovarajuće odrednice obično nisu u *Rečniku* pripisane istočnoj ili zapadnoj varijanti. To su ove razlike:

- U zapadnoj varijanti za glagole pozajmljene iz drugih jezika gotovo uvek se upotrebljava glagolski sufiks -*irati*. S druge strane, istočna varijanta pored -*irati* često upotrebljava -(iz)ovati i -*isati*. Vidi odrednice **aplaudirati**, **automatizirati**, **cirkulirati**, **potencirati**, **rendisati**.
- U nekim pozajmljenicama grčkog porekla u zapadnoj varijanti češće dolazi *k* dok je u istočnoj češće *h*: *kemija*—*hemija*, *kirurg*—*hirurg*.
- Istočna varijanta ponekad ima *v* tamo gde zapadna ima *h*: *duhan*—*duvan*, *muha*—*muva*.
- U istočnoj varijanti češći je prefiks *sa-*; u zapadnoj — prefiks *su-*: *savremen*—*suvremen*, *saradnik*—*suradnik*.
- U istočnoj varijanti češći je sufiks -*kinja*, u zapadnoj -*ica*: *studentkinja*—*studentica* (ali isp. u istočnoj varijanti *kelnerica*.)
- Sufiks -*aš* je produktivan samo u zapadnoj varijanti; u istočnoj varijanti dolaze drugi sufiksi: *sportaš*—*sportista*, *štrajkaš*—*štrajkač*.
- U nekim rečima istočna varijanta ima *št* što odgovara zapadnom *ć*: *opšti*—*opći*, *sveštenik*—*svećenik*.
- Istočna varijanta u nekim rečima ima -*i-*, što odgovara zapadnom -*je-*: *uticaj*—*utjecaj*, *zaliv*—*zaljev*.
- Istočna varijanta može imati *t*, što odgovara zapadnom *ć*: *plata*—*plaća*, *zahvatati*—*zahvaćati*.
- Istočna varijanta daje prednost obliku reči bez krajnjeg *l* ili *r*: *sto*—*stol*, *takode*—*takoder*.
- U istočnoj varijanti češći je prefiks *protiv-*. U zapadnoj varijanti češći je oblik *protu-*. Varijanta *protivu-* javlja se i u istočnoj i u zapadnoj varijanti.
- U dubletima tipa *braca*—*braco* oblik na -*a* karakteristika je istočne varijante; oblik na -*o* je obično crta zapadne varijante.
- U nekim pozajmljenicama zapadna varijanta upotrebljava *b* tamo gde istočna ima *v*: *Bizant*—*Vizant*.
- U nekim pozajmljenicama zapadna varijanta upotrebljava *c* tamo gde istočna ima *t*: *diplomacija*—*diplomatija*.

XXVII

	<i>E</i>	<i>W</i>
a.	<i>e vera</i>	<i>je vjera</i>
b.	<i>é mléko</i>	<i>ijè mlijèko</i>
c.	<i>ê vĕst</i>	<i>ije vijest</i>
d.	<i>ē korĕn</i>	<i>ije korijen</i>
e. before <i>o</i> reflecting an original <i>l</i> and before <i>j</i>	<i>e video</i> <i>smĕjati se</i>	<i>i vidio</i> <i>smijati se</i>

(Note that the active participle of *W* verbs in *-jeti* ends in *-io*, *-jela*. See *gorjeti*.)

f. see 3.3.h.

3.2. *Lexical Variants*

Certain salient lexical differences between *E* and *W* exist. These are indicated in the *Dictionary*. See, for example, the entries for **voz**, **kazalište**, **prosinac**.

3.3. *Miscellaneous Differences*

Several differences are not so consistent or clear-cut. The pertinent entries are, therefore, not usually assigned to *E* or *W* in the *Dictionary*. These differences are the following.

- In *W* the verbal suffix *-irati* is almost always used for borrowed verbs. On the other hand, *E* often uses *-(iz)ovati* and *-isati* besides *-irati*. See the entries for **aplaudirati**, **automatizirati**, **cirkulirati**, **potencirati**, **rendisati**.
- In some borrowings of Greek origin, *W* prefers *k* while *E* prefers *h*: *kemija*—*hemija*, *kirurg*—*hirurg*.
- E* sometimes has *v* where *W* has *h*: *duhan*—*duvan*, *muha*—*muva*.
- Ė* prefers the *sa-* prefix; *W*—the *su-* prefix: *savremen*—*suvremen*, *saradnik*—*suradnik*.
- E* prefers the suffix *-kinja*, *W*—the suffix *-ica*: *studentkinja*—*studentica* (but note *E kelnerica*).
- The suffix *-aš* is productive only in *W*; *E* prefers other suffixes: *sportaš*—*sportista*, *štrajkaš*—*štrajkač*.
- In some words, *E* has *št* corresponding to *W č*: *opšti*—*opći*, *sveštenik*—*svećenik*.
- E* may have *-i-*, corresponding to *W -je-*: *uticaj*—*utjecaj*, *zaliv*—*zaljev*.
- E t* may correspond to *W č*: *plata*—*plaća*, *zahvatati*—*zahvaćati*.
- E* prefers the form with no final *l* or *r*: *sto*—*stol*, *takode*—*takoder*.
- E* prefers the prefix *protiv-*. *W* prefers the form *protu-*. The variant *protivu-* occurs in both *E* and *W*.
- In doublets of the type *braca*—*braco*, the form in *-a* is characteristic of *E*; the form in *-o* is usually a feature of *W*.
- In some borrowings, *W* may have *b* where *E* has *v*: *Bizant*—*Vizant*.
- In some borrowings, *W* has *c* where *E* has *t*: *diplomacija*—*diplomacija*.

XXVIII

4. Uticaj sonanta j na prethodne suglasnike

Sonant *j* obično utiče na prethodni suglasnik (u istom slogu). Promene koje nastaju na taj način često se javljaju u imeničkoj deklinaciji, komparativima prideva i u tvorbi reči, naročito glagola. Te suglasničke promene mogu se svesti na ove: *b*—*blj* (*grub* 'coarse'—*grublji*, komparativ); *d*—*đ* (*glad* 'hunger'—*gladu*, instrumental); *g*—*ž* (*drag* 'dear'—*draži*, komparativ); *h*—*š* (*njihati* 'to swing'—*njišem*, prvo lice jednine); *m*—*mlj* (*bezuman* 'mad'—*bezumlje*, 'madness'); *p*—*plj* (*zalepiti* 'to paste'—*zalepljivati*, oblik nesvršenog vida); *s*—*š* (*iznositi* 'to carry out'—*iznošen*, oblik glagolskog prideva trpnog); *sl*—*šlj* (*misli*, genitiv jednine od *misao* 'thought'—*mišlju*, instrumental); *sn*—*šnj* (*objasniti* 'to explain'—*objašnjen*, glagolski pridev trpni); *st*—*šć* (*radost* 'joy'—*radošću*, instrumental) ili *št* (*prekrstiti* 'to cross'—*prekršten*, glagolski pridev trpni); *t*—*ć* (*smrt* 'death'—*smrću*, instrumental); *v*—*vlj* (*objaviti* 'to proclaim'—*objavljen*, glagolski pridev trpni); *z*—*ž* (*brz* 'fast'—*brži*, komparativ); *zd*—*žđ* (*grozd* 'bunch of grapes'—*grožde*, zbirna imenica).

5. Poslovice i idiomatski izrazi

Poslovice su označene zvezdicom. Nije bilo moguće sistematski analizirati srpskohrvatske idiome. Ipak, uvek kad se sastavljaču činilo da bi se neki izraz mogao smatrati idiomatskim, označen je zvezdicom da bi se pomoglo čitaocu. Razume se da je često bilo teško odlučiti se treba li upotrebiti zvezdicu.

Figurativni izrazi su označeni kao takvi.

Kad god je to bilo moguće u definicijama je upotrebljena odgovarajuća engleska poslovice ili idiomatski izraz. Kada u engleskom jeziku nema odgovarajuće poslovice ili idioma, u engleskom je parafraziran srpskohrvatski smisao.

OBRADA ODREDNICA

6. Prethodna obaveštenja

Glavne odrednice štampane su masnim slovima i akcentovane su. Upotrebljena je latinica. Pravopis je u saglasnosti s onim utvrđenim u *Pravopisu*.

Naznačene su sve vrste reči sem imenica i glagola. Glagol će se prepoznati po obliku prvog lica jednine ili po akcenatskoj oznaci koja prati infinitiv (vidi 13.4.).

Cambridge University Press

978-0-521-38495-7 - SerboCroatian-English Dictionary: Third Edition

Morton Benson with the Collaboration of Biljana Šljivić-Šimšić

Frontmatter

[More information](#)

XXIX

4. Effect of *j* on Preceding Consonants

The *j* usually affects a preceding consonant (in the same syllable). The resultant alternations occur frequently in the declensions of nouns, comparative forms of adjectives, and in the derivation of words, especially of verbs. The consonant alternations may be summarized as follows: *b*—*blj* (*grub* ‘coarse’—*grublji* comparative form); *d*—*đ* (*glad* ‘hunger’—*gladū* instrumental case form); *g*—*ž* (*drag* ‘dear’—*draži* comparative); *h*—*š* (*njihati* ‘to swing’—*njišem* first person singular); *m*—*mlj* (*bezuman* ‘mad’—*bezumlje* ‘madness’); *p*—*plj* (*zalepiti* ‘to paste’—*zalepljivati* imperfective form); *s*—*š* (*iznositi* ‘to carry out’—*iznošen* passive participle form); *sl*—*šlj* (*misli* genitive singular of *misao* ‘thought’—*mišlju* instrumental); *sn*—*šnj* (*objasniti* ‘to explain’—*objašnjen* passive participle); *st*—*šć* (*radost* ‘joy’—*radošću* instrumental) or—*št* (*prekrstiti* ‘to cross’—*prekršten* passive participle); *t*—*ć* (*smrt* ‘death’—*smrću* instrumental); *v*—*vlj* (*objaviti* ‘to proclaim’—*objavljen* passive participle); *z*—*ž* (*brz* ‘fast’—*brži* comparative); *zd*—*žd* (*grozd* ‘bunch of grapes’—*grožde* collective form.)

5. Proverbial and Idiomatic Expressions

Proverbial expressions are marked with an asterisk. It was impossible to attempt a systematic analysis of SerboCroatian idioms. Nonetheless, whenever it seemed to the compiler that an expression could be considered idiomatic, it was marked with an asterisk as an aid to the reader. It is obvious that it was often difficult to decide if the asterisk should be used.

Figurative expressions are marked as such.

Whenever possible, an equivalent English proverb or idiomatic expression is used as a gloss. When English has no proverbial or idiomatic equivalent, the sense of the SerboCroatian is paraphrased in English.

TREATMENT OF ENTRIES

6. Preliminary Information

Main entries are given in boldface and are accented. The Latin alphabet is used. The spelling is in conformity with that found in the *Pravopis*.

Parts of speech are indicated except for nouns and verbs. Verbs will be recognized by the form of the first person singular or by the accentual designation (see 13.4.), which follows the infinitive.

XXX

Kad je glavna odrednica upotrebljena u frazi za ilustriranje, zamenjena je tildom.

Većina upotrebljenih stilističkih oznaka navedena je među skraćenicama. U principu, *Rečnik* ne daje etimologije. U nekoliko retkih slučajeva, ipak, daju se etimologije kad one pomažu da značenje bude jasnije. (U takvim slučajevima izvor je neki od šire poznatih jezika, kao nemački ili francuski.) Vidi **cug**.

U skladu sa glavnim, napred utvrđenim principom, *Rečnik* ne upotrebljava oznaku „turski“, koja se inače često sreće u rečnicima srpskohrvatskog jezika. Ta je oznaka u mnogo slučajeva zamenjena izrazima kao „regionalni“, „istorijski“, „zastareo“ itd. Zato asimilovana reč turskog porekla, koja se u standardnom beogradskom govoru upotrebljava bez stilske obojenosti, nema nikakvu stilsku ili etimološku oznaku. Vidi **komšija**.

Kada neka reč u glasovnom smislu pripada istočnoj ili zapadnoj varijanti (ekavizam i ijekavizam), ijekavski oblik upućen je na ekavski. Objašnjenja su data uz ovaj poslednji oblik.

U nekoliko slučajeva stvarni izgovor reči donekle se razlikuje od njenog napisanog lika. Za takve reči naznačen je izgovor. Vidi **prstni** uz odrednicu za **prst**.

U cilju uštede prostora često se upotrebljavaju zagrade. One obavljaju dve glavne funkcije: a) da ukažu na varijantu, tj. sinonim prethodnog oblika; b) da označe drugu reč ili druge reči koje se takođe mogu upotrebiti u datoj konstrukciji. Primer za upotrebu zagrada da se ukaže na sinonim jeste: *pogodbena* (*uslovna, kondicionalna*) *rečenica* ‘conditional clause’. Primer za upotrebu zagrada za nabranje nekoliko reči koje se mogu upotrebiti u istoj konstrukciji jeste: *aritmetički* (*geometrijski, harmonijski*) *red* ‘arithmetical (geometrical, harmonic) progression’.

7. Imenice

7.1. Rod

Rod je obeležen samo kad je to potrebno, tj. kod imenica muškog roda na samoglasnik, kod imenica ženskog roda na suglasnik, kod imenica koje menjaju rod u množini i kod imenica sa dva roda. Vidi odrednice **abadžija**, **radio**, **kost**, **akt 2**, **budala**.

Imenice na *-a*, označene sa (*m.*), u jednini su muškog roda, a u množini ženskog, što se najbolje vidi prilikom slaganja pridevske reči s imenicom: *ovaj sudija*, *ovog sudije* — *ove sudije*. Ali treba reći da se takve imenice i u jednini i u množini menjaju kao imenica *žena*.

XXXI

When the main entry is used in an illustrative phrase, it is replaced by a tilde.

Most of the stylistic designations used are listed among the Abbreviations. In principle, the *Dictionary* does not give etymologies. In a few rare instances, however, etymologies are provided when they help clarify the meaning. (In such instances, the source is a commonly known language such as German or French.) See **cug**.

In accordance with the general principle stated above, the *Dictionary* does not use the designation 'Turkish' often found in lexicons of SerboCroatian. It has been replaced in many instances by such stylistic terms as 'regional', 'historical', 'obsolete', etc. Therefore, an assimilated word of Turkish origin, currently used with no stylistic connotation in the standard language of Belgrade, has no stylistic or etymological marking whatsoever. See **komšija**.

When one word has E and W phonetic variants (Ekavian and Jekavian), the Jekavian form is cross-referenced to the Ekavian form. Glosses are given at the latter form.

In a few instances, the actual pronunciation of a word differs from that indicated by the spelling. The pronunciation is indicated for such words. See **prstni** under the entry for **prst**.

For the purpose of saving space, frequent use is made of parentheses. They fulfill two main functions: (a.) to indicate a variant, i. e., a synonym of the preceding form (b.) to indicate a different word or words which can also be used in the given construction. An example of using parentheses to indicate synonyms is the following: *pogodbena* (*uslovna, kondicionalna*) *rečenica* 'conditional clause'. An example of using parentheses to list several words which can be used in the same construction is the following: *aritmetički* (*geometrijski, harmonijski*) *red* 'arithmetical (geometrical, harmonic) progression.'

7. Nouns

7.1. Gender

Gender is indicated only when necessary, i. e., for masculines in a vowel, feminines in a consonant, nouns which change gender in the plural, and nouns with two genders. See entries for **abadžija**, **radio**, **kost**, **akt 2**, **budala**.

Nouns in *-a* marked (*m.*) are masculine by agreement in the singular, but feminine in the plural: *ovaj sudija*, *ovog sudije*—*ove sudije*. Note that such nouns are declined like *žena* in both singular and plural.